Lessius HOGESCHOOL

ANALYTISCH PROGRAMMA

1E JAAR

BACHELOR IN DE TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE

PSY 1

ACADEMIEJAAR 2005 - 2006

ANALYTISCH PROGRAMMA

1E JAAR

BACHELOR IN DE TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE

ACADEMIEJAAR 2005 - 2006

DEPARTEMENT PSYCHOLOGIE
SANDERUSSTRAAT 45
B-2018 ANTWERPEN
TEL. + 32 3 241 08 29
FAX. + 32 3 206 04 81
CONTACTPERSOON: NOËLLA GOOSSENS (NOELLA.GOOSSENS@LESSIUS-HO.BE)

© LESSIUS HOGESCHOOL: SECRETARIAAT CAMPUS SANDERUS

Beste student

In dit analytisch programma vind je, na de algemene informatie, een overzicht van alle opleidingsonderdelen met het aantal contacturen, de studiepunten, de studiebelasting en de quotering.

Vervolgens wordt elk opleidingsonderdeel uitvoerig besproken aan de hand van de volgende rubrieken: de leerdoelen, de vereiste voorkennis, de inhoud, de werkvorm, de leermiddelen, de begeleiding en de evaluatie. Als referentiebronnen gelden het beroepsprofiel en het opleidingsprofiel van de Bachelor in de toegepaste psychologie.

Met vragen over de inhoud van deze brochure kan je steeds terecht bij het departementshoofd van de opleiding.

Het hogeschoolbestuur en het onderwijzend personeel wensen je veel succes met je studies.

Johan Duyck
Departementshoofd psychologie
Campus Sanderus
Sanderusstraat 45
2018 Antwerpen

Tel.: 03/241 08 29
Kantoor: 03/241 08 12
E-mail: johan.duyck@lessius-ho.be

INHOUDSTAFEL

ALGEMENE INFORMATIE 4

OVERZICHT VAN DE OPLEIDINGSONDERDELEN 10

ALGEMENE PSYCHOLOGIE 11

ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE 13

SOCIALE PSYCHOLOGIE 15

GEDRAGSNEUROWETENSCHAPPEN I 17

PEDAGOGIE / ORTHOPEDAGOGIE 19

STATISTIEK I 22

METHODEN PSYCHODIAGNOSTIEK ONDERZOEK 24

PRACTICUM PSYCHODIAGNSTIEK 26
TESTMETHODEN
OBSERVATIEMETHODEN

WERKVELDEN PSYCHOLOGIE 30
ARBEIDS-, ORGANISATIE- EN CONSUMENTENPSYCHOLOGIE
SCHOOLPSYCHOLOGIE EN PSYCHOPEDAGOGIE
KLINISCHE PSYCHOLOGIE

COMMUNICATIE I 34
SOCIALE EN COMMUNICATIEVE VAARDIGHEDEN
PRESENTATIE- EN GESPREKSTECHNIEKEN

GEÏNTEGREERD WERKCOLLEGE 37

AANVERWANTE WETENSCHAPPEN 39
FILOSOFIE
SOCIOLOGIE
RECHT

ALGEMENE INFORMATIE

Vormingsaanbod van het departement Psychologie

➢ *Bachelor in de toegepaste psychologie*

Als belangrijkste opleiding voorziet het departement Psychologie van de Lessius Hogeschool in de vorming van Bachelor in de toegepaste psychologie. Deze driejarige opleiding is, sedert het structuurdecreet een autonome opleiding binnen het studiegebied sociaal-agogisch werk.

Bachelors in de toegepaste psychologie werken in het gebied van preventie, diagnostiek, ondersteunende en adviserende begeleiding, opleiding en vorming.
Ze werken interdisciplinair met psychologen, (para)-medici, (ortho)-pedagogen, maatschappelijk werkers, leerkrachten, personeelschefs en bedrijfsmanagers. Hun taken zijn: studie- en beroepskeuzebegeleiding, functie-onderzoek en -training, onderzoek en begeleiding van leer-, ontwikkelings- en persoonlijkheidsproblemen, recrutering en selectie, personeelsbeheer, personeelsadministratie en personeelsbeleid, vorming, opleiding en marktonderzoek.
De vele werkdomeinen, probleemstellingen en interdisciplinaire samenwerking vereisen een ruime algemene vorming en een adequate beroepspersoonlijkheid. De basisopleiding wil de studenten dan ook een aantal vaardigheden bijbrengen en een aantal attitudes stimuleren.
Wetenschappelijk inzicht in het menselijk gedrag en het psychisch functioneren en de kennis van wetenschappelijk verantwoorde psychologische onderzoeks- en begeleidingsmethoden zijn fundamenteel voor de beroepsuitoefening. Voor probleemanalyse en probleemoplossing is vaardigheid in het selecteren en toepassen van adequate psychologische methoden en technieken noodzakelijk. Even belangrijk is vaardigheid in het interpreteren van ingewonnen informatie en het rapporteren aan cliënten en/of collega's.
Persoonlijkheidskenmerken zoals zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit, communicatieve vaardigheden en een analytisch en synthetisch denkvermogen zijn eveneens essentieel voor de Bachelor in de toegepaste psychologie.

➢ *Banaba opleiding psychodiagnostiek*

Aansluitend bij de opleiding tot Bachelor in de toegepaste psychologie organiseert en coördineert ons departement, in samenwerking met twee andere hogescholen, een Bachelor na Bachelor opleiding die leidt tot het diploma van Bachelor in de psychodiagnostiek.

➢ *Navormingen psychologie*

De toenemende professionalisering vereist van Bachelors in de toegepaste psychologie ook een permanente vorming. Daarom organiseert het departement psychologie elk academiejaar een aantal bijscholingen en studiedagen in het kader van de navorming. De themata kunnen elk jaar wijzigen en deze navorming is in de eerste plaats bedoeld voor afgestudeerden en geïnteresseerden uit het werkveld.

Visie op de opleiding

De toekomstige Bachelors in de toegepaste psychologie van de Lessius Hogeschool zijn afgestudeerden die niet alleen beschikken over een goede algemene vorming en een actuele kennis van het vakgebied psychologie, maar ook over een doorgroeicompetentie naar het werkveld waar zij de nodige beroepskennis, -vaardigheden en -attitudes zelfstandig en in multidisciplinaire samenwerking verder kunnen ontwikkelen.

Om deze doelstellingen te bereiken wordt aan de studenten, via diverse onderwijsmethoden, een leerproces aangeboden dat voorziet in een geleidelijke verschuiving naar eigen initiatief, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid ten opzichte van het blijvend leren.

Op grond van deze stellingname tot het bevorderen van het actief leren kiest het departement voor een onderwijsleerproces dat voorziet in een geleidelijk afnemende externe begeleiding naar een toenemende zelfsturing door de studenten.
Dit betekent dat de studenten, naast het traditioneel doceeronderwijs, via vormen van project- en probleemgestuurd onderwijs en zelfsturend specialisatieleren, komen tot het autodidactisch leren waarbij zij uiteindelijk zelf de doelstellingen, de inhoud en het resultaat van hun verdere leeractiviteiten kunnen bepalen.

Vanuit deze optiek wordt het proces van kennisoverdracht, waarbij de docent via hoorcolleges de studiestof zelf bepaalt en toelicht, reeds vanaf het eerste opleidingsjaar aangevuld met het geïntegreerd werkcollege, waarin de studenten, onder begeleiding en in kleinere groepen, via positieve wederzijdse afhankelijkheid, individuele aanspreekbaarheid en gelijkwaardige inbreng, bijdragen leveren tot het realiseren van een groepsopdracht.
In de hogere jaren voorzien de curricula voorts in onderwijsvormen die een beroep doen op meer zelfstandigheid en eigen initiatief: m.n. de zelfsturende teamwerking via probleemgestuurd onderwijs en het zelfsturend specialisatieleren bij het doorlopen van meerdere stages en het voltooien van een afstudeerproject.

Keuzevrijheid bij het zich specialiseren bevordert eveneens de zelfstandigheid en de diepere verwerking van de leerstof. Daarom wordt specialisatie reeds tijdens de opleiding geïntroduceerd door in het curriculum een uitgebreid keuzepakket van onderwerpen uit het vakgebied aan te bieden.

Via een dergelijk onderwijsleerproces beoogt de Lessius Hogeschool zelfstandige, blijvend lerende Bachelors in de toegepaste psychologie te vormen die geschikt zijn voor de onmiddellijke uitoefening van professionele taken in de diverse werkvelden van een sterk evoluerende maatschappij.
Ter realisatie van deze noodzakelijke verbreding van het perspectief worden de interculturele en de internationale dimensies expliciet opgenomen in het BA-curriculum.
Voor diegenen die, op deze basis, het blijvend leren op masters-niveau willen continueren, zal de opleiding voorzien in een aansluitende academische overgang naar de K.U.Leuven via een speciaal keuzepakket in het laatste bachelorjaar.

Departementale studie- en studentenbegeleiding

Het departement psychologie zorgt voor het leren en leven in hoger onderwijs via de studie- en studentenbegeleiding.

- Studeren en leren studeren is de grootste uitdaging voor elke student. Hulp bij het studeertraject is niet los te koppelen van het onderwijsproces en behoort dus tot de taak van elke docent.
  Voor deze **studieondersteuning per opleidingsonderdeel** engageren alle docenten zich in het **studiecontract** (zie omschrijving opleidingsonderdelen). Op voorstel van docenten en/of van studenten kan groeps- of individueel monitoraat georganiseerd worden.

- Alle studenten, vooral de eerstejaars, zoeken hun weg in het labyrint van het concrete onderwijs- en hogeschoolgebeuren. Daarom zijn per opleidingsjaar één of meerdere **jaarverantwoordelijke docenten** aangesteld, die de studenten volgen vanaf de start tot na de tweede zittijd. Zij zijn een centraal en dikwijls ook **eerste aanspreekpunt** voor de student. Zij vervullen een brugfunctie naar het **studentensecretariaat**, o.a. bij de planning van college- en examenroosters.

- Voor studenten die steun wensen bij het ontwikkelen van hun studiemethode en van studievaardigheden (plannen, synthetiseren of analyseren, mondelinge of schriftelijke examenvaardigheden) organiseert het departement **sessies rond studievaardigheid**. Studenten met faalangst kunnen deelnemen aan **faalangsttrainingen** in de loop van het eerste semester.

- **Studenten met een handicap** kunnen bepaalde faciliteiten aanvragen. Elk jaar wordt een departementale werkgroep samengesteld (met het departementshoofd, de jaarverantwoordelijke, de ombudspersoon en de betrokken student) om de noden te bekijken, in te spelen op concrete vragen en eventueel om andere diensten te contacteren.

- **Allochtone studenten** die hulp wensen bij hun studeertraject kunnen aankloppen bij een intercultureel begeleider.

- Studenten kunnen terecht bij de departementale **ombudsdienst**.
  De ombudspersonen bemiddelen tussen studenten en leden van het onderwijzend personeel, zowel tijdens de examen- of de examineerperiodes als daarbuiten. Zij zijn met gewaarborgde discretie bereid te luisteren, informatie te verschaffen, eerstelijnhulp te verstrekken en zo nodig door te verwijzen naar gespecialiseerde diensten.Eventuele conflicten worden door de ombudsdienst aan het departementshoofd voorgelegd. De ombudspersoon behartigt daarbij in alle objectiviteit de belangen van de student.
  De taken en de bevoegdheden van de ombudsdienst worden geregeld door het examenreglement, dat opgesteld wordt via het advies van de medezeggenschapsorganen.

- **Medezeggenschap en inspraak** van de studenten in het dagelijks en algemeen beleid van het departement is belangrijk voor de realisatie van een goede samenwerking tussen de studenten en alle betrokken personeel. De jaarverantwoordelijke docenten coachen de kandidaten voor de studentenraad. De verkozen studenten kunnen een mandaat uitoefenen in de overlegorganen: *de departementale raad, de academische raad en de dienst sociale voorzieningen* (SOVO).
  Zo kunnen zij hun studentenachterban vertegenwoordigen bij advisering van het departementshoofd en de algemene directie omtrent alle studenten- en onderwijsaangelegenheden op korte en lange termijn.

Met de hulp van bovenvermelde voorzieningen beoogt het departement maximale begeleiding van haar studenten in hun studeertraject.
De zorg voor de kwaliteit van dit aanbod betekent dat de studie- en de studenten-begeleiding als vast agendapunt van elke departementale raad, ieder academiejaar resulteert in een beoordeling door de eerstejaarsstudenten.

Met vragen, suggesties, ideeën, e.d. kan je aankloppen bij de coördinator studie- en studentenbegeleiding: De Bolster S.

Deze tekst werd goedgekeurd door de Departementale Raad Psychologie 2001-2002/06, advies nr. 02/09 d.d. 24.06.2002.

Bachelor in de toegepaste psychologie

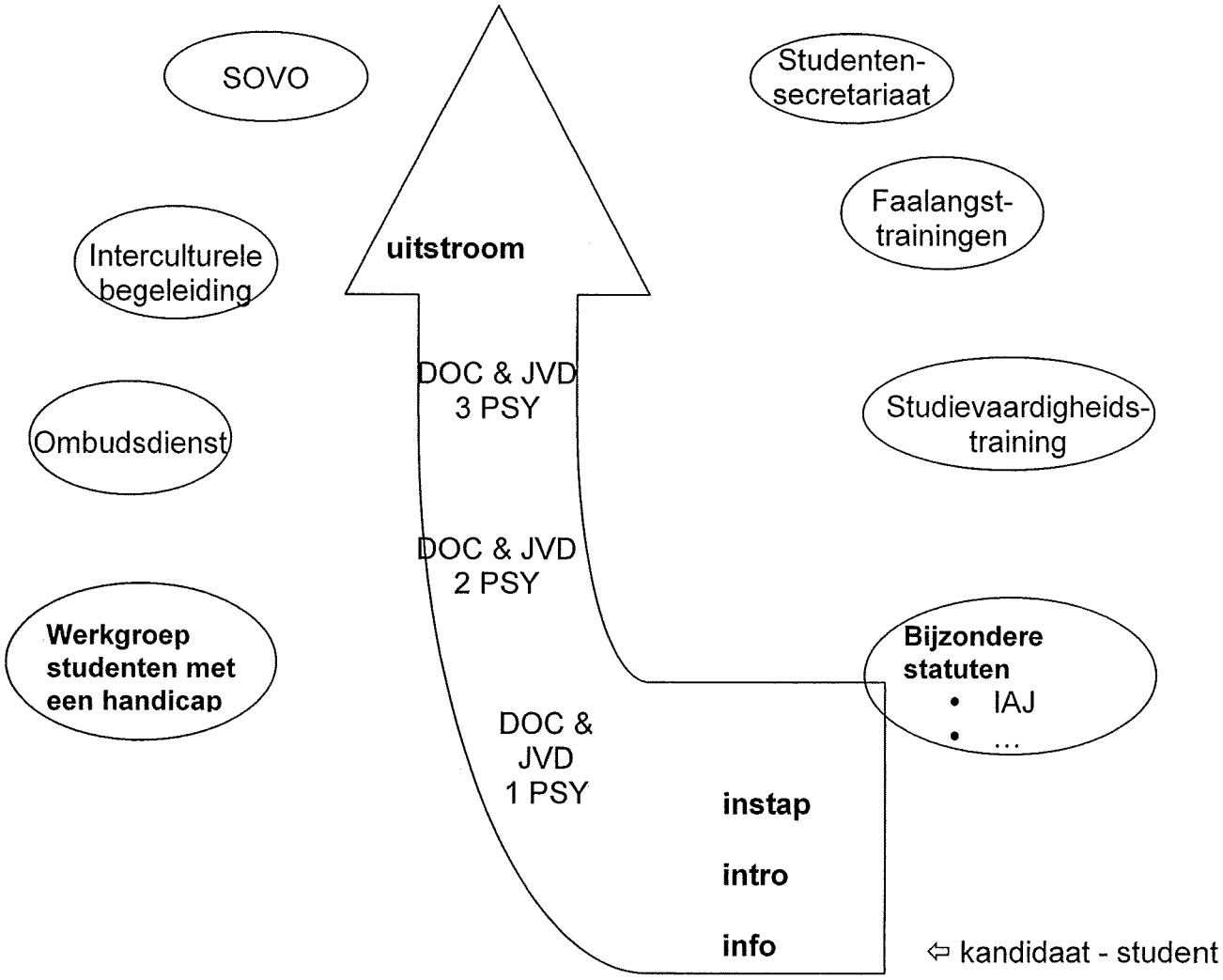

Departementshoofd = Johan Duyck kantoor SAN.1.9
DOC = docenten Psychologie
JVD PSY = jaarverantwoordelijke docent

1 PSY	A	Wim De Cleen	kantoor JDB.2.12
	B	Lut Theunis	kantoor JDB.2.12
2 PSY		Marleen Van Staey	kantoor JDB.2.13
3 PSY		Jan Clement	kantoor JDB.2.11

Faalangsttrainer =	Vanderveken Hilde	kantoor SAN.1.16
Intercultureel begeleider =	Yalçin Ozdem	kantoor SAN.1.14
Ombudsdienst =	De Bolster Sigrid	kantoor SAN.1.19
SOVO = Sociale Voorzieningen	De Bolster Sigrid	kantoor SAN.1.19
Studentensecretariaat =	Goossens Noëlla	kantoor SAN.0.3
	Apers Gisèle	kantoor SAN.0.3
	Van Abbenyen Inge	kantoor SAN.0.3
	Verspeek Annemie	onthaal

Onderwijzend personeel en bereikbaarheid

De full-time en de meeste deeltijdse personeelsleden zijn bereikbaar voor de studenten op hun kantoor tijdens hun spreekuren ofwel via hun Lessius e-mailadres.
De gastprofessoren hebben geen kantoor op de hogeschool en kunnen gecontacteerd worden via een ander persoonlijk e-mailadres.

Naam en Voornaam	Kantoor	e-mail
Bernaerts Ivo	SAN.1.11	ivo.bernaerts@lessius-ho.be
Bos Annemie	SAN.1.11	annemie.bos@lessius-ho.be
Briers Tim	/	tim.briers@lessius-ho.be
Cappaert Paul	/	p.cappaert@armstrong.com
Clement Jan	JDB.2.11	jan.clement@lessius-ho.be
De Buysser Bea	SAN.1.14	bea.debuysser@lessius-ho.be
De Cleen Wim	JDB.2.12	wim.decleen@lessius-ho.be
De Doncker Dirk		
De Raedemaeker Patrick	/	patrick.de.raedemaeker@pandora.be
De Vel Isabelle	/	isabelle.devel@lessius-ho.be
Duyck Johan	SAN.1.9	johan.duyck@lessius-ho.be
Faché Corine	/	corine.facheécompaqnet.be
Ghequière Kathleen	/	kathleen.ghequiere@lessius-ho.be
Hellemans Hans	/	hans.hellemans@pandora.be
Hendrickx F.		
Heylen Rudy	/	rudy@heavymental.be
Hilgert Tine	SAN.1.13	tini.hilgert@lessius-ho.be
Jennen Myriam	/	myriam.jennen@lessius-ho.be
Meynendonckx Stef	JDB.1.7	stef.meynendonckx@lessius-ho.be
Olieslagers Lena	SAN.1.16	lena.olieslagers@lessius-ho.be
Opsteyn Carine	SAN.1.13	carine.opsteyn@lessius-ho.be
Provost Bart	/	bart.provost@wkb.be
Rouckhout Danny	JDB.2.3	danny.rouckhout@lessius-ho.be
Simons Johan	/	johannes.simons@uz.kuleuven.ac.be
Sleebus Min	SAN.1.15	min.sleebus@lessius-ho.be
Soetemans Machteld	SAN.1.12	machteld.soetemans@lessius-ho.be
Theunis Lut	JDB.2.12	lut.theunis@lessius-ho.be
Valkeneers Guido	SAN.3.9	guido.valkeneers@lessius-ho.be
Van Bortel Paul	/	paul.vanbortel@lessius-ho.be
Van den Meersche Martine	JDB.1.7	martine.vandenmeersche@lessius-ho.be
Vanderveken Hilde	SAN.1.16	hilde.vanderveken@lessius-ho.be
Van Horenbeeck Daniëlle	SAN.1.12	danielle.vanhorenbeeck@lessius-ho.be
Van Reusel Geert	SAN.1.15	geert.vanreusel@lessius-ho.be
Van Staey Marleen	JDB.2.13	marleen.vanstaey@lessius-ho.be
Van Vaerenbergh Griet	SAN.3.10	griet.vanvaerenbergh@lessius-ho.be
Vanweddingen Chantal	SAN.1.16	chantal.vanweddingen@lessius-ho.be
Verberckmoes Isabelle	SAN.1.14	isabelle.verberckmoes@lessius-ho.be
Verniers Karen	SAN.1.11	karen.verniers@lessius-ho.be
Verschaeren Edward	JDB.1.7	edward.verschaeren@lessius-ho.be
Verwerft Els	/	els.verwerft@lessius-ho.be
YALçIN Ozdem	SAN.1.14	ozdem.yalcin@lessius-ho.be

OVERZICHT VAN DE OPLEIDINGSONDERDELEN

	Studiepunten		Studie-belasting	Quotering (delib)	Deeltijdse opleiding	
Algemene psychologie		5	125	100	5	
Ontwikkelingspsychologie		4	100	80		4
Sociale psychologie		3	75	60	3	
Gedragsneurowetenschappen I		4	100	80		4
Pedagogie / orthopedagogie		4	100	80		4
Statistiek I		4	100	80	4	
Methoden psychodiagnostiek onderzoek		3	75	60	3	
Practicum psychodiagnostiek		6	150	120		6
Testmethoden	(3)					
Observatiemethoden	(3)					
Werkvelden psychologie		6	150	120		6
Arbeids-, organisatie- en consumentenpsychologie	(2)					
Schoolpsychologie en psychopedagogie	(2)					
Klinische psychologie	(2)					
Communicatie I		6	150	120	6	
Sociale en communicatieve vaardigheden	(3)					
Presentatie- en gesprekstechnieken	(3)					
Geïntegreerd werkcollege		6	150	120		6
Aanverwante wetenschappen		9	225	180	9	
Filosofie	(3)					
Sociologie	(3)					
Recht	(3)					
		60	**1500**	**1200**	**30**	**30**

ALGEMENE PSYCHOLOGIE

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Algemene psychologie	36	5	125	Van Vaerenbergh G.

1. Leerdoelen

- *Kennis:*
  - Over de psychologische functies bij de mens, namelijk de gewaarwording en de waarneming, het geheugen, de leerprocessen en de emoties.
  - Over de onderzoeksmethoden in de psychologie, met nadruk op experimenteel onderzoek.
- *Inzicht:*
  - In de verschillende onderwerpen van algemene psychologie die onder 'Inhoud' besproken worden.
  - In de mate waarin onzichtbare gedragingen of mentale processen mee het gedrag bepalen.
- *Vaardigheden:*
  - Kritische zin ontwikkelen, leren interpreteren en analyseren, opbouwend werken, streven naar geheel, linken leggen doorheen de stof.
- *Attitudes:* open maar kritische houding en diepgaande reflectie.

2. Vereiste voorkennis

Studenten dienen geen voorkennis te hebben, aangezien alle thema's die behandeld worden stap voor stap worden opgebouwd.

3. Inhoud

Elke functie van het gedrag wordt verstaanbaar gemaakt volgens de experimenteel wetenschappelijke methode. Er wordt aandacht besteed aan de samenhang tussen de deelfuncties enerzijds en de benadering van deze functies vanuit verschillende invalshoeken anderzijds.

1. Kennismaking met de psychologie.
2. De waarneming.
3. Automatische leerprocessen.
4. Gevoelens en emoties.

4. Werkvorm

Hoorcollege. Niettegenstaande de grootte van de groep wordt een interactieve werkvorm nagestreefd, waarbij studenten gestimuleerd worden vragen te beantwoorden en redeneringen op te bouwen. Tijdens het hoorcollege wordt er gebruik gemaakt van videomateriaal ter aanvulling en verduidelijking van de stof.

5. Leermiddelen

Verplicht

Craeynest, P. (2002) '*Focus op gedrag inleiding in de algemene psychologie of functieleer.* Leuven: Acco.

Persoonlijke notities.

Aanbevolen

Roediger, H.L., Capaldi, E.D., Paris, C.G., Polivy, J., & Herman, C.P. (1996). P*sychologie. Een inleiding*. Vertaald en bewerkt door Marc Brysbaert. Gent: Academia Press.

6. Begeleiding

Studenten kunnen zowel tijdens als buiten het hoorcollege met vragen en bedenkingen terecht bij de titularis. In de laatste les wordt bovendien, ter voorbereiding op het examen, een vragenmoment voorzien.

7. Evaluatie

1ste examenperiode

- Schriftelijk. Tijdens het hoorcollege wordt er voldoende informatie gegeven over de concrete invulling van het examen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Ontwikkelingspsychologie	28	4	100	Vanderveken H.

1. Leerdoelen

- *Kennis:* bij de psychologische diagnostiek en bij klinische observatie is het van belang voldoende kennis te hebben over de verschillende ontwikkelingsfasen en over de soorten ontwikkelingen van de mens. Daarnaast is een overzicht van de fundamentele theorieën en visies die het gedrag en het psychisch functioneren van de mens in zijn totale levensloop kunnen benoemen en beschrijven, onontbeerlijk om de bevindingen te verwerken en te interpreteren.
- *Inzicht en toepassingen:* ten einde te kunnen komen tot een goede informatieverstrekking en advisering in het latere beroepsleven, dient de student inzicht te verwerven in de verschillende ontwikkelingen in de levensfasen. De fundamentele basisprincipes en -ideeën van de ontwikkelingspsychologie moeten als geheel kunnen omschreven worden. Er wordt verwacht dat de student zijn kennis kan toepassen.
- *Attitudes:*een goed functioneren binnen de latere beroepspraktijk vereist een positieve, open en kritische houding t.a.v. de mens in ontwikkeling. Deze attitude stelt de student zich ook als doel t.a.v. de geboden informatie.

2. Vereiste voorkennis

Geen specifieke voorkennis vereist.

3. Inhoud

- Hoofdstuk 1: Ontwikkelingspsychologie: een kader.
- Hoofdstuk 2: De prenatale fase.
- Hoofdstuk 3: De geboorte en de neonatus.
- Hoofdstuk 4: De eerste twee levensjaren.
- Hoofdstuk 5: De peuter- en kleuterleeftijd.
- Hoofdstuk 6: Het schoolkind.
- Hoofdstuk 7: De adolescentie.
- Hoofdstuk 8: De tweede levenshelft.

4. Werkvorm

- Hoorcollege ondersteund door een cursus, slides, video en PowerPoint. Af en toe wordt de werkvorm meer interactief door het gebruik van vragen, stellingen en kleine opdrachten. Van de studenten wordt verwacht dat ze in aanvulling van de syllabus persoonlijke notities maken.
- De schriftelijke cursus wordt ondersteund door Blackboard waarop aanvullingen bij de cursus, de PowerPoint presentaties, een voorbeeldexamen en links naar interessante websites te vinden zijn.
- De inhoud van een beperkt deel van de cursus zal verworven moeten worden door zelfstudie van enkele artikels.

5. Leermiddelen

Verplicht

- Vanderveken, H. (2004). *Ontwikkelingspsychologie.* Niet gepubliceerde cursus. Lessius Hogeschool Antwerpen.
- Bijlage met teksten voor het gedeelte dat door zelfstudie verwerkt moet worden.

Aanbevolen

- De syllabus bevat een uitgebreide literatuurlijst.

6. Begeleiding

De studenten worden tijdens het eerste college ingelicht over de leerdoelen en over de vorm van het examen.
De docent geeft een samenvatting van de leerstof na elk afgewerkt hoofdstuk. De studenten krijgen de mogelijkheid tot vrijblijvende self-assessment aan de hand van de 'zelftestvragen' op het einde van elk hoofdstuk.
Vragen en bedenkingen over de leerstof kunnen steeds geformuleerd worden tijdens de lessen.

7. Evaluatie

1ste examenperiode

- Schriftelijk examen. Het examen bevat kennis, inzichts- en toepassingsvragen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

SOCIALE PSYCHOLOGIE

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Sociale psychologie	24	3	75	Van Vaerenbergh G.

1. Leerdoelen

- *Kennis:*
  - ♦ over het gedrag van mensen bekeken vanuit een sociale context, namelijk zoeken naar wetenschappelijke verklaringen voor gedrag in zoverre het gedrag beïnvloed wordt door de (al dan niet effectieve) aanwezigheid van andere mensen.
  - ♦ over het opzetten van wetenschappelijk onderzoek binnen sociale psychologie in tegenstelling tot 'volkswijsheden' en pseudo-wetenschappelijke methoden.
- *Inzicht:* in de verschillende onderwerpen van sociale psychologie die onder 'Inhoud' besproken worden; daarnaast gevoeligheid opwekken voor wetenschappelijk onderzoek binnen het domein van sociale psychologie.
- *Vaardigheden:* het ideale is de inzichten uit de stof niet enkel te slikken, maar ook een persoonlijke bijdrage hieraan kunnen leveren, op een kritische manier de stof leren verwerken, leren interpreteren en analyseren.
- *Attitudes:* open maar kritische houding en diepgaande reflectie.

2. Vereiste voorkennis

Studenten dienen geen voorkennis te hebben, aangezien alle thema's die behandeld worden stap voor stap worden opgebouwd.

3. Inhoud

Elke les wordt een specifiek onderwerp uiteengezet en gestaafd aan de hand van causaal-experimenteel onderzoek.

- Sociale psychologie: wat en hoe?
- Sociale perceptie en sociale cognitie.
- Sociale beïnvloeding: conformisme, inwilliging, gehoorzaamheid.
- Altruïsme en hulpvaardig gedrag.
- Agressief gedrag.
- Sociale activering en sociale luiheid.

Afhankelijk van de tijd wordt er eventueel nog een ander sociaal-psychologisch thema bekeken (bijvoorbeeld Non-verbale communicatie).

4. Werkvorm

Hoorcollege. Niettegenstaande de grootte van de groep wordt een interactieve werkvorm nagestreefd, waarbij studenten gestimuleerd worden vragen te beantwoorden en redeneringen op te bouwen. Tijdens het hoorcollege wordt er regelmatig gebruik gemaakt van videomateriaal ter aanvulling en verduidelijking van de stof.

5. Leermiddelen

Verplicht

- Van Vaerenbergh, G. (2004). *Sociale psychologie. Cursustekst bij het hoorcollege in het eerste jaar Bachelor in de toegepaste psychologie.* Niet gepubliceerde cursus. Antwerpen: Lessius Hogeschool.
- Persoonlijke notities.

6. Begeleiding

Studenten kunnen zowel tijdens als buiten het hoorcollege met vragen en bedenkingen terecht bij de lector. In de laatste les wordt bovendien, ter voorbereiding op het examen, een vragenmoment voorzien.

7. Evaluatie

1ste examenperiode

- Mondeling examen. Tijdens het hoorcollege wordt er voldoende informatie gegeven over de concrete invulling van het examen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

GEDRAGSNEUROWETENSCHAPPEN I

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Gedragsneurowetenschappen I	32	4	100	Van Vaerenbergh G.

1. Leerdoelen

- *Kennis:*In dit hoorcollege verwerven we kennis m.b.t. de biologische basis van het gedrag. De eerste tak binnen gedragsneurowetenschappen is de neurofysiologie waarbinnen basiskennis wordt opgedaan over de structuur en de werking van het zenuwstelsel. Daarnaast wordt kennis vergaard over de mate waarin de hersenen de verschillende functies van het gedrag bepalen, zoals onze waarneming en ons geheugen en de mate waarin letsels of hersenstoornissen implicaties kunnen hebben op ons gedrag. De tweede tak binnen dit opleidingsonderdeel is de erfelijkheidsleer. We gaan na hoe erfelijke eigenschappen in de cellen worden opgeslagen, hoe de genetische code wordt doorgegeven, wat de klassieke overervingspatronen zijn. Daarnaast bekijken we een aantal erfelijke afwijkingen en tenslotte ook de mate waarin normale gedragskenmerken beïnvloed worden door erfelijke factoren.
- *Inzicht:*
  - in de verschillende onderwerpen van biologie van het gedrag die onder 'Inhoud' besproken worden;
  - in de mate waarin gedrag biologisch bepaald is;
  - in de brug die geslaan wordt tussen psychologie en biologie;
  - in de modern-wetenschappelijke benadering van het gedrag.
- *Vaardigheden:* leren interpreteren, analytisch denken.
- *Attitude:* open maar kritische houding en diepgaande reflectie.

2. Vereiste voorkennis

Geen specifieke voorkennis vereist.

3. Inhoud

Neurofysiologie:

- Algemene structuur en werking van het zenuwstelsel: de cellen van het zenuwstelsel, de zenuwgeleiding, de synapswerking.
- De verschillende onderdelen en hun functies: bouw van de grote hersenen, bouw van de kleine hersenen, sensorische en motorische gebieden op de cortex, fysiologische dysfuncties van de hersenen.

Erfelijkheidsleer

- De erfelijke code.
- Overervingspatronen.
- Erfelijkheid en gedrag.

4. Werkvorm

Hoorcollege. Niettegenstaande de grootte van de groep, wordt een interactieve werkvorm nagestreefd, waarbij studenten gestimuleerd worden vragen te beantwoorden en redeneringen op te bouwen.

5. Leermiddelen

Verplicht

Craeynest, P. (1999). *Het menselijk brein. Neurofysiologie voor de gedragswetenschappen*. Leuven: Acco.

Persoonlijke notities.

Aanbevolen

Cokelaere, M., Craeynest, P. (1998). *Onze genen. Handboek menselijke erfelijkheid.* Leuven: Acco.

6. Begeleiding

Studenten kunnen zowel tijdens als buiten de lessen met vragen, bedenkingen en aanvullingen terecht bij de lector. In de laatste les wordt bovendien, ter voorbereiding op het examen, een vragenmoment voorzien.

7. Evaluatie

1ste examenperiode

- Schriftelijk. Tijdens het hoorcollege wordt er voldoende informatie gegeven over de concrete invulling van het examen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

PEDAGOGIE / ORTHOPEDAGOGIE

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Pedagogie / orthopedagogie	32	4	100	Theunis L.

1. Leerdoelen

- *Kennis:* van de aard, de samenstellende componenten, het belang van de pedagogische relatie, van de pedagogische situatie, de opvoedingsvariabelen en van hun partiële interdepentie.
  Kunnen aanduiden hoe de opvoedingsrelatie medebepalend is voor de ontwikkeling van het kind.
  Het verwerven van theoretische kennis van het opvoedingsgebeuren als functioneel en intentioneel proces dat bijdraagt tot de ontwikkeling van kinderen, al dan niet met een handicap.
  Kennis van de psycho-sociale en pedagogische problemen bij personen met verschillende voor het beroep relevante types van handicap.
  Kennis van verschillende psycho-pedagogische en orthopedagogische principes ter ondersteuning van de ontwikkeling van kinderen en volwassenen, al dan niet met een handicap.
- *Inzicht:* in de maatschappelijke-culturele, sociale, psychologische en materiële factoren die de pedagogische situatie beïnvloeden in positieve zowel als negatieve zin. Van de student wordt eveneens inzicht verwacht in de pedagogische en orthopedagogische benadering van kinderen in de verschillende pedagogische milieus: het gezin en de verzwaarde opvoeding, het onderwijs en de instelling.
- *Vaardigheden:* vanuit dit inzicht de complexiteit van problematische opvoedingssituaties kunnen analyseren en de mogelijke invloed op het gezinsfunctioneren, op de kinderlijke ontwikkeling en op de pedagogische dienstverlening kunnen beschrijven.
  Het pragmatische opvoedingsmodel van Rink kunnen gebruiken om een pedagogische situatie te beschrijven.
  Een leefklimaat mee kunnen vormgeven, aangepast aan de specifieke psycho-sociale en pedagogische behoeften van kinderen in normale en bedreigde opvoedingssituaties of met een handicap.
- *Attitudes:* kritische ingesteldheid t.o.v. de actualiteit waarin kinderen als opvoedeling en ouders als opvoeders handelen. Deze kritische ingesteldheid leidt tot een analytische benadering van de problematieken op dit domein. Van de student wordt een fundamentele houding van respect voor ieder mens verwacht.

2. Vereiste voorkennis

Geen specifieke voorkennis vereist.

3. Inhoud

- Beschrijven en vergelijken van de klassieke visie op opvoeden van Langeveld met de hedendaagse visie van Gorden. Vanuit deze vergelijking het praktijkgerichte verklaringsmodel omtrent problematische opvoedingssituaties kunnen beschrijven en verklaren.
- De opvoedingssituatie: de verschillende opvoedingsvariabelen en hun partiële interdependentie.
- Het gezin als opvoedingsmilieu: zowel het klassieke gezin als het nieuw samengesteld gezin worden besproken.
- Het pedagogische klimaat, opvoedingsstijlen, opvoedingstaken.
- Gezinsopvoeding: de pedagogisch en ontwikkelingspsychologisch relevante gezinsfuncties zoals responsiviteit, geborgenheid en veiligheid, gehechtheid, loyaliteit, structurering en controle.
- Problematische opvoedingssiutaties: de vier gradaties van pedagogische verwaarlozing, de verschillende vormen van problematische opvoedingssituaties en de mogelijke gevolgen voor het kind.
- Het model van Rink toepassen op een aantal casussen en de pedagogische behoeften van een gezin met een kind met een handicap kunnen aanduiden: een analyse van een verzwaarde opvoeding kunnen maken.
- Per type van handicap wordt na een korte definiëring en begripsomschrijving, de verschillende psycho-sociale en pedagogische problemen besproken.

4. Werkvorm

- Hoorcollege waarbij de studenten aangespoord worden actief mee te denken door vragen te stellen, opmerkingen te geven en kritische reflexief te formuleren. Tijdens het hoorcollege wordt de theorie uiteengezet met bordschema's en worden de verschillende figuren en schema's geïllustreerd met PowerPoint.
- Elk hoofdstuk zal worden afgesloten met een aantal vragen omtrent casussen die de studenten via Blackboard kunnen bediscussiëren.
- Oefeningen: aan de hand van casussen, videofragmenten en reportageonderdelen leren studenten het model van Rink toepassen als pedagogische analyse-instrument.

5. Leermiddelen

Verplicht

- Onuitgegeven cursus van de titularis. Alhoewel deze cursus de nodige theoretische kennis bevat worden de studenten uitgenodigd met persoonlijke notities voorbeelden en bedenkingen zelf aan te vullen.
- Bij de cursussen zijn een aantal casussen gevoegd die als verplicht studiemateriaal worden beschouwd.
- Er wordt van de studenten gevraagd dat ze video's bekijken die in de cursus vermeld worden. Deze reportages behoren tot de verplichte leerstof: oefeningen en examenvragen kunnen expliciet naar deze reportages verwijzen. Deze video's kunnen in het studeercentrum van de hogeschool worden uitgeleend en daar of thuis worden bekeken.

6. Begeleiding

- Er wordt de mogelijkheid gegeven tot het stellen van vragen voor, tijdens en na de lessen. Na elk hoofdstuk wordt er een vragenkwartiertje ingelast om de studenten de gelegenheid te geven onduidelijkheden aan te duiden zodat deze kunnen toegelicht worden.
- Via oefeningen met casussen worden studenten geholpen de theorie te toetsen aan de praktijk.

7. Evaluatie

1ste examenperiode

- Schriftelijk examen (gesloten boek).

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

STATISTIEK I

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularissen
Statistiek I	38	4	100	Olieslagers L. Vanderveken H.

1. Leerdoelen

- *Kennis*: de student moet de technieken uit de beschrijvende statistiek kunnen duiden, begrijpen, uitwerken en toepassen.
- *Vaardigheden*: het correct selecteren en toepassen van de betreffende statistische methode. Het nauwkeurig visualiseren, interpreteren en rapporteren van bekomen cijfergegevens.
- *Attitudes*: wil men tot correcte resultaten in de statistiek komen dan zijn accuratesse bij de uit te voeren opdrachten en een zeker niveau van beslissingvermogen onontbeerlijk. Vanuit de didactische werkwijze worden het continu bijhouden van de leerstof en een kritische reflectie gewaardeerd.

2. Vereiste voorkennis

Geen specifieke voorkennis vereist, inzicht in werken met rekenmachine.

3. Inhoud

- Meetniveau's, frequentietabellen en frequentiefiguren, centrummaten, spreidingsmaten, vormkenmerken en de normale verdeling (L. Olieslagers).
- Correlatieberekening voor de verschillende meetniveau's en voorspellen met de enkelvoudige regressievergelijking (H. Vanderveken).

4. Werkvorm

Combinatie van hoor- en werkcollege.
Hoorcolleges, waarbij de theorie wordt uiteengezet en regelmatig wordt ingeoefend aan de hand van oefeningen met een stijgende moeilijkheidsgraad.

5. Leermiddelen

Verplicht

Olieslagers, L., *Cursus beschrijvende statistiek deel 1.* Onuitgegeven cursus. Antwerpen: Lessius Hogeschool.

Vanderveken, H., *Cursus beschrijvende statistiek deel 2.* Onuitgegeven cursus. Antwerpen: Lessius Hogeschool.

6. Begeleiding

- Begeleiding bij oefeningen tijdens werkcolleges en feedback voor de opdrachten via Blackboard.
- Mogelijkheid tot contactname met titularissen (L. Olieslagers en H. Vanderveken) op kantoor Lessius Hogeschool.
- Voorbeeldexamen na afwerking deel 1 en deel 2, via Blackboard.

7. Evaluatie

Om te kunnen slagen op dit opleidingsonderdeel moet de student deelnemen aan de evaluatie van beide onderwijsactiviteiten. Het examencijfer op dit opleidingsonderdeel (uitgedrukt op 20 punten) is het gewogen gemiddelde van de evaluaties op de twee betrokken onderwijsactiviteiten (gewichtsfactor 3/5 voor deel 1, gewichtsfactor 2/5 voor deel 2).

1ste examenperiode

- Schriftelijk examen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

METHODEN PSYCHODIAGNOSTIEK ONDERZOEK

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Methoden psychodiagnostiek onderzoek	24	3	75	Rouckhout D.

1. Leerdoelen

- *Kennis:*
  Kennis hebben over de verscheidenheid aan tests en testindelingen.
  Weten waar accurate informatie te vinden is over tests en andere meetinstrumenten.
  Vertrouwd geraken met de woordenschat, de begrippen en de logica achter het meten van gedragsaspecten.
  De mathematische achtergrond van meten en tests begrijpen.
  Weten wat betrouwbaarheid is en hoe deze kan worden geschat.
  Weten wat testvaliditeit is en op welke verschillende wijzen deze kan worden aangetoond.
- *Inzicht:*
  Een globaal zicht hebben op de evolutie van testgebruik (vooral intelligentietesting).
  De relatieve plaats van de test in het diagnostisch proces kunnen situeren.
  Het belang van 'de klassieke testtheorie' (True Score model) kunnen uitleggen.
  Besef hebben van de zwakke punten en tekorten van de klassieke testtheorie.
  Herkennen van foutief of onethisch testgebruik.
  Inzicht hebben in het gebruik van correlatiemethoden voor de evaluatie van tests.
- *Vaardigheden:*
  Een test kunnen situeren naargelang het doel, de doelgroep, de wijze van constructie en de psychometrische kwaliteit.
  Een kritisch oordeel kunnen formuleren over de waarde van meetinstrumenten.
  Het correct kunnen gebruiken van scoresystemen, omzettabellen, betrouwbaarheidsindices en validiteitsgegevens.
  Het begrijpen en kunnen gebruiken van verschillende normeringsystemen (weten wat normen en profielen zijn en deze op gepaste wijze kunnen gebruiken).
  In staat zijn om de formele testgegevens op een begrijpelijke wijze aan een leek uit te leggen.
- *Attitudes:*
  Het aanwakkeren van een interesse en een zekere mate van appreciatie voor de principes en meetmethoden van gedragsmeting.
  Kritische houding ontwikkelen over tests en testgebruik (notie hebben van bezwaren en kritiek op testgebruik).
  Belang hechten aan deontologie in testgebruik.

2. Vereiste voorkennis

- Een goed begrip van de terminologie en principes van beschrijvende statistiek: gemiddelde, variantie, standaard deviatie, de kenmerken van de normaal-verdeling, percentages, percentielen, quartielen, enz.
- Een elementair begrip van correlatie en enkelvoudige regressie.
- Kennis van de 4 meetniveaus.
- Een vertrouwdheid met mathematische notatie.

De nodige voorkennis wordt in de cursus kort herhaald op het moment van gebruik.

3. Inhoud

- Situering van testdiagnostiek.
- Historische ontwikkeling van testgebruik.
- Testindeling en testdocumentatie: taxonomisering van test en meetinstrumenten, bronnen van testinformatie.
- Meten in de psychologie: de noodzaak en de redenering achter meten in de psychologie (operationalisatie van hypothetische constructen)
- Scores: ruwe scores, afgeleide scores (percentiele rang, lineaire en genormaliseerde z, t, stanines), normatieve versus ipsatieve scores, normeringstabellen.
- Betrouwbaarheid: meetfouten, de klassieke testtheorie, vormen van betrouwbaarheid, gebruik van betrouwbaarheidsindices.
- Validiteit: onderzoeksvaliditeit en testvaliditeit, essentie van validiteit (nomologisch netwerk), de terminologie van validiteit, operationalisering van validiteit.

4. Werkvorm

Hoorcollege.

5. Leermiddelen

Verplicht

Een geïllustreerde cursustekst wordt voorzien door de docent en is verkrijgbaar bij de cursusdienst van de hogeschool.

Aanvullend

Rond deze cursus bestaat een Blackboard E-learning omgeving waarop de student terecht kan voor verdere informatie over bepaalde onderwerpen uit de cursus, lectuur tips en relevante weblinks. Verder bestaat de mogelijkheid om de PowerPoint presentaties uit de les zelfstandig door te nemen.

6. Begeleiding

Voor elk hoofdstuk uit de cursus wordt via de Blackboard E-learning omgeving een reeks van opdrachten en/of vragen voorzien waarmee de student zijn beheersing van de cursusstof kan evalueren.
Daarnaast kunnen de studenten steeds terecht bij de lesgever via e-mail, tijdens de lesuren of na afspraak op het kantoor in de hogeschool.

7. Evaluatie

1ste examenperiode

- Schriftelijk examen (meerkeuzevragen, open vragen en vraagstukken).

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

PRACTICUM PSYCHODIAGNOSTIEK

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Practicum psychodiagnostiek	48	6	150	

Opleidingsactiviteiten

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Testmethoden	24	3	75	Bos A. of De Cleen W. of Hilgert T. Opsteyn C. of Verberckmoes I. of Yalçin O.
Observatiemethoden	24	3	75	Sleebus M. of Van Horenbeeck D.

1. Leerdoelen

Testmethoden

- *Kennis en inzicht*
  - ➢ De student heeft notities van het concept intelligentie; hij kan informatie uit allerlei bronnen daaraan koppelen.
  - ➢ De student kent de Wechslerschalen (kenmerken en gebruiksmogelijkheden), kan de meetpretentie van de drie schalen en van de verschillende subtests toelichten.
  - ➢ Hij kent de inhoudelijke elementen van een mondeling en schriftelijke verslag.
- *Vaardigheden*
  - ➢ De student kan op een correcte en gestandaardiseerde manier de WISC-III, de WPPSI-R en de WAIS-III afnemen en verwerken. Hij kan de gegevens analyseren en schriftelijk / rapporteren met inbegrip van de observatiegegevens.
- *Attitudes*
  - ➢ De student ontwikkelt een vlotte en natuurlijke afnamehouding. Hij houdt rekening met de leeftijd en de eigenheid van de proefpersoon. Hij is in staat tijdens de afname de proefpersoon te observeren.

Observatiemethoden

- *Kennis:* de verschillende observatie- en beoordelingstechnieken kennen.
- *Inzicht:* inzicht verwerven in de eigenheid van observatie, als psychodiagnostisch middel. Toepassingsvoorwaarden begrijpen en leren hanteren in verschillende onderzoekssituaties.
- *Vaardigheden:* het selecteren van observatiemethoden en beoordelingstechnieken in functie van de vraagstelling. Het adequaat hanteren van de gekozen methode en/of techniek (onopgemerkte - al dan niet participerende - observatiehouding aannemen, respecteren van algemene en specifieke regels...). Relevante gegevens verzamelen, vastleggen, ordenen en interpreteren. Schriftelijk en mondeling rapporteren van de observatie-gegevens in functie van de vraagstelling.
- *Attitudes:* kritische houding ten opzichte van observatie, nauwkeurigheid en deontologische correctheid, flexibiliteit en creativiteit, ontvankelijkheid en alertheid, contactvaardigheid, kritische zelfreflecties.

2. Vereiste voorkennis

Testmethoden

- Kennis: methoden psychodiagnostiek onderzoek.
- Vaardigheden: vlot kunnen omgaan met tabellen. Nauwkeurig kunnen verbeteren. Correct kunnen verwerken van numerieke gegevens.
- Attitudes: bereid zijn de drie proeven geregeld (planning en zelfdiscipline) in te oefenen en de afnames bij te sturen.

Observatiemethoden

Geen specifieke voorkennis vereist.

3. Inhoud

Testmethoden

Verkenning van het concept intelligentie; het intelligentiebegrip bij Wechsler.

- Kenmerken en gebruiksmogelijkheden van de Wechslerschalen.
- Afname, verbetering, verwerking van de WPPSI-R.
- Afname, verbetering, verwerking van de WISC-III.
- Afname, verbetering, verwerking van de WAIS-III.
- De kwalitatieve verwerking van de Wechslerschalen.
- Het schriftelijk / mondeling rapporteren van de onderzoeksgegevens.
- Kennismaking met collectief onderzoek.

Observatiemethoden

- Situering van de observatiemethoden.
- Observeren: het verwerven van wetenschappelijke mensenkennis.
- Vrije, gelegenheidsobservatie.
- Participerende observatiemethoden.
- Systematische observatiemethoden en beoordelingstechnieken: descriptionmethoden, time-sampling, event-sampling, trait-rating, rating-scale / gedragsvragenlijst.

4. Werkvorm

Testmethoden

Combinatie van hoorcollege en werkcollege. Tijdens het werkcollege worden de afname, de verwerking en de rapportering van de drie instrumenten ingeoefend.

Observatiemethoden

Combinatie hoorcollege en practicum, in kleinere groepen.

5. Leermiddelen

Testmethoden

Verplicht

- Cursus psychodiagnostiek testmethodes (verplicht aan te kopen in de cursusdienst van de Lessius Hogeschool).
- Literatuur: handleidingen van WPPSI-R, WISC-III en WAIS-III (bibliotheek en testotheek van PSY, te ontlenen of aan te kopen).
- Ontlening van testkoffers van WPPSI-R, WISC-III, en WAIS-III in de testotheek voor inoefening van de individuele tests.
- Video-opnamen van de drie intelligentieproeven.

Observatiemethoden

Verplicht

- Cursus psychodiagnostiek practicum observatiemethoden (2004), M. Sleebus, D. Van Horenbeeck, te verkrijgen op de cursusdienst van de Lessius hogeschool.

6. Begeleiding

Testmethoden

- Feedback tijdens de werkcolleges. Monitoraat op het einde van de cursus.
- De student moet zijn oefenproces geregeld bijsturen. In de cursus zijn daarvoor bij elke individuele test zelfevaluatieformulieren opgenomen die de student na elke afname invult.
- Informatie bij de cursus en de opdrachten via Blackboard.

Observatiemethoden

- Feedback tijdens de inoefenmomenten.
- Mondelinge en schriftelijke feedback op taken.
- Individuele contactname met de (praktijk)lectoren op het kantoor in de Lessius Hogeschool.

7. Evaluatie

Testmethoden

1ste examenperiode

- Permanent.
  - ➢ Schriftelijke opdracht tijdens de laatste lesbeurt. Beoordeling op de verbetering, de verwerking van de numerieke gegevens en op inzicht in de toepassing van de 3 intelligentieproeven.
  - ➢ Mondeling: individuele afname van 4 subtests van een bij toeval getrokken individuele intelligentietest van een medestudent.
  - ➢ Afname, verbetering en verwerking van een WPPSI-R, WISC-III en WAIS-III met observatieverslag en zelfevaluatieformulier. Schriftelijk verslag van de VASEV. Oefenprotocol van WAIS-III, WISC-III en WPSSI-R met evaluatie door tweedejaarsstudent. Niet uitgevoerde opdrachten worden in mindering gebracht van de ruwe totaalscore.

2de examenperiode

- De docenten verwachten dat de studenten een nieuwe en zelf afgenomen WPPSI-R, WISC-III en WAIS-III binnen leveren. De afnames uit de eerste examineerperiode geeft de student mee af. Schriftelijk verslag van één van de drie intelligentieproeven. Nieuwe VASEV-afname met schriftelijk verslag. Niet afgeleverde opdrachten worden in mindering gebracht van de ruwe totaalscore.

Observatiemethoden

1ste examenperiode

- Evaluatie van taken 4 en 7 op de helft van de punten.
- Schriftelijk: toetsing van de theoretische achtergrond, eveneens op de helft van de punten.

2de examenperiode

- Evaluatie van een taak op de helft van de punten.
- Schriftelijk: toetsing van de theoretische achtergrond, eveneens op de helft van de punten.

WERKVELDEN PSYCHOLOGIE

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularissen
Werkvelden psychologie	68	6	150	

Onderwijsactiviteiten

Inleiding	4			Van Reusel G.
Afstudeerrichting A Arbeids-, organisatie- en consumentenpsychologie	20			Olieslagers L.
Afstudeerrichting B Psychopedagogie - schoolpsychologie - orthopedagogie	24			Bernaerts I. Theunis L.
Afstudeerrichting C Klinische psychologie	12			Van Reusel G.
Informatie op computer	8			Bernaerts I. Theunis L.

1. Leerdoelen

- *Kennis* van de verschillende organisaties in het werkveld, van hun structuren en werkingsprincipes; kennis van relevante terminologie en bronnenmateriaal.
- *Inzicht* in omkadering van de structuur, de basisprincipes van de werking van die organisaties en de visies die de werking ondersteunen. Het aanwenden van kennis en inzicht in functie van een eerste oriëntatie op een vraagstelling uit het werkveld vanuit de taken en verantwoordelijkheden van een BTP.
- *Vaardigheden:* het selecteren en adequaat gebruiken van relevante informatie om praktijkvragen te beantwoorden.
- *Attitudes:* deontologische benadering, kritische en dienstverlenende ingesteldheid, loyauteit, zin voor opzoekwerk, samenwerking, verantwoordelijkheid, initiatief, planmatig werken en organiseren.

2. Vereiste voorkennis

Geen specifieke voorkennis vereist.

3. Inhoud

Inleiding

- Eerste kennismaking met het brede werkveld van de bachelor in de toegepaste psychologie adhv een historische schets en een beschrijving van de huidige voorzieningen vlgs. niveau (0de lijn,1ste lijn,enz.), vlgs. doel (preventief, curatief, enz.), vlgs. soort (ambulant, semi-residentieel, ...) en vlgs. functie (oriënterend, observerend, enz.)
- Introductie van het geëigend begrippenkader.

Afstudeerrichting A

Arbeids-, organisatie en consumentenpsychologisch werkveld

- Naast een duidelijke definiëring van arbeids-, organisatie- en consumentenpsychologie verwijzen we naar de betekenis en de functie van een organisatie in de maatschappij.
- Binnen de situering van de interne bedrijfsprocessen wordt vooral aandacht besteed aan het personele proces en de taakgebieden van de bachelor in de toegepaste psychologie in het O.C.A.P.-werkveld.
- Dit alles wordt geconcretiseerd aan de hand van gevalstudies, video's en bronnenmateriaal.
- Tenslotte wordt de consumentenpsychologie in marketing en marktonderzoek gesitueerd en de voornaamste methoden en technieken hierin vermeld.

Afstudeerrichting B

Psychopedagogie: Schoolpsychologisch werkveld

- De onderwijsstructuur en het beleid in Vlaanderen worden per onderwijsniveau uitgelegd: van kleuter-, lager en -secundair onderwijs, het buitengewoon onderwijs, hoger onderwijs tot het volwassenen onderwijs.
- Per onderwijsniveau worden onderwerpen uitgediept, relevant voor het toekomstig oplossen van praktijkvragen
  - *Kleuteronderwijs*: o.a. zorgverbreding, en Gelijke onderwijskansenbeleid; kleutervolgsystemen, eindtermen en ontwikkelingsdoelen, wettelijke bepalingen, ...
  - *Lager onderwijs*: o.a. zorgverbreding en Gelijke onderwijskansenbeleid, leerlingvolgsystemen, begeleidingsmogelijkheden, leerplicht, leerplannen en eindtermen, het behalen van het getuigschrift, de wettelijke bepalingen, ...
  - *Secundair onderwijs*: o.a. leerplicht, studierichtingen en overgangsmogelijkheden, attesten en getuigschriften, begeleidingsmodalititeiten, ...
  - *Deeltijds beroepssecundair onderwijs / deeltijdse leersystemen*: doelgroep, doelstellingen en organisatie, ...
  - *Buitengewoon onderwijs*: structuur, begeleidingsmogelijkheden, onderwijstypes - en opleidingsvormen, toelatingsvoorwaarden, getuigschriften en attesten, visie van de overheid, ...
  - *Hoger onderwijs*: structuur, opleidings- en overgangsmogelijkheden, recente hervormingen, ...
  - *Volwassenenonderwijs*: alle mogelijke opleidingsvormen in kader van levenslang leren worden kort besproken: o.a. onderwijs voor sociale promotie, afstandsonderwijs, basiseducatie, tweedekansonderwijs, examencommissie, privé-opleidingen, ...

- De werking van het centrum voor leerlingenbegeleiding wordt besproken met de typische werkingsprincipes en begeleidingsstrategieën.
- Toepassingen oplossen die sterk aansluiten bij de onderwijsbegeleidingspraktijk aan de hand van cursusmateriaal (deel 1 & deel 2).
- Toepassingen oplossen die sterk aansluiten bij de onderwijsbegeleidingspraktijk aan de hand van computerinformatieprogramma EUROBID.

Psychopedagogie: Orthopedagogisch werkveld

- Situering van de gehandicaptenzorg, bijzondere jeugdzorg, en de integrale jeugdhulpverlening binnen het huidige welzijnsbeleid.
- Beschrijving van de doelgroepen naar kenmerken, problematieken en hulpvragen binnen de diverse werkvelden.
- Krachtlijnen van het huidige beleid terzake.
- Recente wettelijke bepalingen omtrent de organisatie van de diverse werkvelden.
- Structurering van de betreffende werkvelden via de computerprogramma's 'Sociale kaart' en 'Sokaflits'.

Afstudeerrichting C

Klinisch psychologisch werkveld

- Grondige kennismaking met de klinische psychologie als subdiscipline van de psychologie.
- Situering van de voorzieningen en hun doelgroepen (kinderen, jongeren, volwassenen en senioren) verbandhoudend met de klinische psychologie, de gezondheidspsychologie en de forensische psychologie.
- Bespreking van een goede 'doorverwijs'-strategie.
- Bespreking van de bijdrage en plaats van een BTP in een multidisciplinair team binnen de geestelijke gezondheidszorg.
- Bespreking van de actuele juridische regelgeving mbt hoger vermelde materie.

4. Werkvorm

Combinatie van hoor- en werkcollege; hoorcollege voor het verstrekken van informatie en werkcollege voor het inoefenen van de vaardigheden en het realiseren van de opdrachten. Tijdens het werkcollege wordt er individueel of in kleinere groepen geoefend.

5. Leermiddelen

- Cursussen verkrijgbaar bij de cursusdienst van de Lessius Hogeschool en aan te vullen met eigen nota's.
- Bronnenmateriaal.
- Computerprogramma's Eurobid, Sociale kaart en Sokaflits (studeercentrum).

Verplicht

Arbeids-, organisatie en consumentenpsychologisch werkveld

- Video als basis van kritische bespreking van een selectie-interview, uitzendarbeid t.o.v. vast werk.
- Delen uit het staatsblad ter oriëntatie van juridische bepalingen.
- Artikels ter aanduiding van nieuwe trends.

Schoolpsychologisch werkveld

- De cursus die bestaat uit drie delen:
  Deel 1: algemene informatie cursus met recente onderwijsinformatie.
  Deel 2: cursus met bijkomende recente informatie in de vorm van onderwijs-tijdschriftartikels, brochures, ...
  Deel 3: cursus met toepassingsvragen ter voorbereiding van het examen en voor de lessen EUROBID.
- Deze cursus wordt jaarlijks aangepast aan de recente ontwikkelingen in het onderwijslandschap.
- Ter illustratie worden er video's getoond en besproken in groep.

Orthopedagogisch werkveld

- Cursus omtrent de krachtlijnen, structuur en wettelijke bepalingen.
- 2 video's omtrent de problematieken binnen de huidige oganisatie.
- Computerprogramma's 'Sociale kaart' en 'Sokaflits'.

Klinisch psychologisch werkveld

- Syllabus (in voorbereiding).

6. Begeleiding

Begeleiding bij de oefeningen tijdens de contacturen. Mogelijkheid tot contactname bij de betrokken lectoren.

7. Evaluatie

Om te kunnen slagen op dit opleidingsonderdeel moet de student deelnemen aan de evaluatie van de drie onderwijsactiviteiten. Het examencijfer op dit opleidingsonderdeel (uitgedrukt op 20 punten) is het gewogen gemiddelde van de evaluaties voor de drie werkvelden (arbeids- en organisatiepsychologie, psychopedagogie en klinische psychologie).

1ste examenperiode

Deels gesloten boekexamen met open en gesloten vragen (o.a. multiple choice), deels open boek met open en gesloten vragen (multiple choice).

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

COMMUNICATIE I

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Communicatie I	48	6	150	

Onderwijsactiviteiten

Sociale en communicatieve vaardigheden	20			Clement J. of De Buysser B. of Meynendonckx S. of Van Put M. of Verberckmoes I. of Verschaeren E. of Yalçin O.
Presentatie- en gesprekstechnieken	24			Clement J. of Meynendonckx S. of Van Staey M.

1. Leerdoelen

Sociale en communicatieve vaardigheden

- *Kennis:* van de psychologische componenten van communicatie en de daarmee verbonden basisvaardigheden.
- *Inzicht:* in de eigen communicatieve competentie.
- *Vaardigheden:* uitbreiden van het communicatief potentieel: gespreksvaardigheden en luistervaardigheden, omgaan met feedback.
- *Attitudes:* respect, toegankelijkheid, reflectie, inleving, authenticiteit.

Presentatie- en gesprekstechnieken

- *Kennis:* het verwerven van kennis betreffende gesprekstechnieken; het verwerven van kennis betreffende technieken om wetenschappelijk schriftelijk en mondeling te presenteren.
- *Inzicht:* inzicht hebben in de belangrijkste presentatie- en gesprekstechnieken.
- *Vaardigheden:* correct hanteren van gesprekstechnieken; professioneel schrijven en schriftelijk en mondeling presenteren; correct refereren volgens APA richtlijnen.
- *Attitudes:* wetenschappelijke nauwkeurigheid en objectiviteit, positieve houding t.o.v. mondelinge presentaties, kritische en open houding ten opzichte van zichzelf en de anderen, contactvaardigheid.

2. Vereiste voorkennis

Geen specifieke voorkennis vereist.

3. Inhoud

Sociale en communicatieve vaardigheden

Begripsafbakening en definiëring van de psychologische componenten van communicatie: gespreks- en luistervaardigheden.

Presentatie- en gesprekstechnieken

Begripsafbakening en definiëring van gesprekstechnieken: aandachtgevend gedrag, aanmoedigingen, vragen stellen, parafraseren, reflecteren, samenvatten, concretiseren, situatie verduidelijken, hardop denken.

Opstellen van referenties en refereren in teksten.

Schriftelijk en mondeling presenteren: opbouw van een rapporteringssituatie en controle.

4. Werkvorm

Sociale en communicatieve vaardigheden

Ervaringsgerichte praktijkcolleges bestaande uit: uiteenzetting, oefeningen, rollenspel met observatie, nabespreking en terugkoppeling.

Presentatie- en gesprekstechnieken

Praktijkgerichte colleges met verschillende werkvormen o.m. interactieve sessies, onderwijsleergesprek, videodemonstraties, invullen van videotranscript i.v.m. gespreksvaardigheden, (presentatie-) oefeningen met nabespreking, discussie en terugkoppeling, samenstellen van documentatiemap.

5. Leermiddelen

Sociale en communicatieve vaardigheden

Verplicht

- Lang, G., & en Van der Molen, H.T. (s.d.). *Psychologische gespreksvoering: Een basis voor hulpverlening* (9e herz. dr.) Baarn: Nelissen.

Aanbevolen

- Oomkens, F.R. (1988). *Communicatie: Een inleiding.* Amsterdam: Boom Meppel.

Presentatie- en gesprekstechnieken

Verplicht

- Faculteit der Psychologische, Pedagogische en Sociale Wetenschappen. (n.d.). *Transcript bij de videoproductie: Gespreksvaardigheden voor hulpverlening en advisering* (productienummer 62132). Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, Vakgroep Psychologie, Psychologisch Instituut Heymans.
- Van Staey, M. (2004). *Schriftelijk en mondeling presenteren.* Niet gepubliceerde cursus, Lessius Hogeschool, departement Psychologie, Antwerpen.
- Clement J., & Van Staey, M. (2004). *Refereren volgens APA-richtlijnen: Handleiding voor het departement Psychologie.* Niet gepubliceerde uitgave, Lessius Hogeschool, departement Psychologie, Antwerpen.

6. Begeleiding

Sociale en communicatieve vaardigheden

Permanente mogelijkheid tot het stellen van vragen en tot uitwisseling van ervaringen en meningen. Bij oefeningen, opdrachten: begeleiding, feedback en bespreking.

Presentatie- en gesprekstechnieken

Bereikbaarheid Clement J., Meynendonckx S. en Van Staey M. (kantoor)

7. Evaluatie

Om te slagen op dit opleidingsonderdeel moet de student deelnemen aan de evaluatie van beide onderwijsactiviteiten. Het examencijfer op dit opleidingsonderdeel (uitgedrukt op 20 punten) is het gemiddelde van de evaluaties op de twee betrokken onderwijsactiviteiten.

Sociale en communicatieve vaardigheden

1ste examenperiode

- Taakevaluatie: o.a. lectuuropdracht, actieve deelname aan oefeningen en bundeling van bespreking van oefeningen.
- Verworven communicatieve vaardigheden worden door de student in kwestie geëvalueerd via een zelfevaluatievragenlijst.
- Kennis wordt d.m.v. een schriftelijk examen geëvalueerd.

2de examenperiode

- Lectuuropdracht.
- Praktijkopdracht.
- Schriftelijk examen.

Presentatie- en gesprekstechnieken

1ste examenperiode

- Taakevaluatie: samenstellen van een documentatiemap bij de cursus. De documentatiemap bezorgen aan de lector ten laatste tijdens de laatste collegebeurt.
- Schriftelijk examen.
  - ✓ Gesloten boek examen m.b.t. de onderdelen van de cursus gesprekstechnieken en schriftelijk en mondeling presenteren.
  - ✓ Open boek examen m.b.t. het onderdeel refereren volgens APA-richtlijnen.

2de examenperiode

- Schriftelijk examen.
  - ✓ Gesloten boek examen m.b.t. de onderdelen van de cursus gesprekstechnieken en schriftelijk en mondeling presenteren.
  - ✓ Open boek examen m.b.t. het onderdeel refereren volgens APA-richtlijnen.

GEÏNTEGREERD WERKCOLLEGE

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Geïntegreerd werkcollege	20	6	150	Clement J. of De Buysser B. of De Cleen W. of Hilgert T. of Meynendonckx S. of Theunis L., of Van Put M. of Verberckmoes I.

1. Leerdoelen

- *Kennis:*
  - ♦ de studenten verruimen hun kennis en inzicht over een thema uit de psychologische literatuur en ontwikkelen vanuit verschillende invalshoeken een visie daarop;
  - ♦ ze kennen het beroepsprofiel van de bachelor in de toegepaste psychologie;
  - ♦ de studenten kennen de verschillende stappen van een methodische aanpak.
- *Vaardigheden:*
  - ♦ de studenten kunnen informatie verzamelen uit literatuur en praktijk en verwerken deze informatie tot een wetenschappelijk artikel van 5 pagina's; ze kunnen de afzonderlijke artikels verwerken tot een groepsrapport;
  - ♦ ze kunnen mondeling presenteren;
  - ♦ ze kunnen een beroepsprofiel opstellen van een concrete beroepsuitoefenaar en kunnen de verschillende beroepsprofielen beoordelen in functie van eigen wensen en mogelijkheden;
  - ♦ ze kunnen alle opdrachten methodisch uitwerken.
- *Attitudes:*
  - ♦ samenwerking, initiatief en verantwoordelijkheid, planning en organisatie (individueel en in groep), discipline, zelfstandigheid, reflectie.

2. Vereiste voorkennis

- Opleidingsonderdeel communicatie.
- Opleidingsonderdeel werkvelden psychologie.

3. Inhoud

- Inhoud, doelstellingen en methodologie.
- Keuze van een thema.
- Informatie opzoeken in de bibliotheek en op internet.

- Praktijk- en literatuurverkenning; verwerking van de informatie tot een wetenschappelijk artikel.
- Realisatie van de externe activiteit.
- Voorbereiding en realisatie van de mondelinge presentatie.
- Forumdag: de bachelor in de toegepaste psychologie in het werkveld; kritische reflectie op de beroepsprofielen.
- Eindevaluatie.
- Meewerken aan wetenschappelijk onderzoek.

4. Werkvorm

Combinate van hoorcollege en werkcollege. De studenten werken individueel en in groep aan de opdrachten zowel tijdens als buiten de contacturen.

5. Leermiddelen

De syllabus is verplicht.
Bijkomende informatie komt op blackboard.

6. Begeleiding

De realisatie van de opdrachten vereist een continue bijsturing (inhoudelijk en organisatorisch). De docenten voorzien daarom tijdens de contacturen begeleidingsmomenten om de evolutie van de studenten (individueel en in groep) op te volgen en bijkomende informatie te verstrekken over de inhoud van de opdrachten en de gebruikte methode.
Tijdens de cursus worden ook andere interne medewerkers ingeschakeld: Machteld Soetemans werkt het ITC-zelfstudiepakket uit en begeleidt de studenten bij vragen; de bibliothecarissen verzorgen de introductie in het LIBIS-systeem.

7. Evaluatie

1ste examenperiode

- De eindquotering is samengesteld uit
  - ♦ Een individuele quotering op:
    - het artikel;
    - de mondelinge presentatie ;
    - de reflectie op de beroepsprofielen.
  - ♦ Een groepsquotering op:
    - het groepsrapport;
    - de evaluatie van het groepsproces.

2de examenperiode

- Taakevaluatie.

AANVERWANTE WETENSCHAPPEN

Opleidingsonderdeel

	Contact-uren	Studie-punten	Studie-belasting	Titularis
Aanverwante wetenschappen	72	9	225	

Onderwijsactiviteiten

Filosofie	24	3	75	Van Bortel P.
Sociologie	24	3	75	Ghequière K.
Recht	24	3	75	De Vel I.

1. Leerdoelen

Filosofie

- *Kennis:* Herkennen van de eigen aard van de filosofische vraagstelling. Het verschil kunnen aanduiden met de wetenschappelijke benadering en het kunnen situeren binnen het *denken* in de Westerse traditie.
- *Vaardigheden:* De student kan verschillende stromingen in de Westerse wijsbegeerte weergeven. Hij/zij kan deze stromingen plaatsen als onderdeel van het *denken* in het algemeen. Hij/zij kan de taak van de hedendaagse filosofie verwoorden als een denken *in de marge*.
- *Attitudes:* De student toont onderscheidingsvermogen en openheid voor verschillende benaderingswijzen. Hij/zij gaat creatief om met probleemsituaties en is kritisch ingesteld.

Sociologie

- *Kennis*: elementaire begrippen uit de sociologie leren kennen en leren toepassen op enkele specifieke domeinen van de samenleving in België en de internationale gemeenschap.
- *Inzicht en toepassingen:* we leven in een wereld van verandering, getekend door diepgaande conflicten, spanningen en sociale ongelijkheden. Hoe kwam deze wereld tot stand? Waarom zijn onze levensomstandigheden zo anders dan die van onze ouders? Hoe zal dit evolueren? Dat zijn de algemene vragen waarmee de sociologie zich bezig houdt. Het is daardoor ook een enorm omvangrijk studiegebied. Noodzakelijkerwijs zullen we slechts enkele toepassingen verder uitwerken.
- *Vaardigheden:* ontwikkelen van een theoretisch kader om maatschappelijke verschijnselen te kunnen kaderen en rapporteren. Informatie verzamelen en gebruiken binnen discussies tijdens de lessen.
- *Attitudes:* de relativiteit van zogenaamde vanzelfsprekendheden voor ogen houden, het ontwikkelen van een kritisch bewustzijn omtrent maatschappelijke verschijnselen.

Recht

- *Kennis:* De studenten maken kennis met een algemene inleiding tot het recht. In de opleiding schenken we ruime aandacht aan het grondwettelijk recht, m.n. de Belgische staatsorganisatie en de verschillende politieke instellingen, het burgerlijk recht, het strafrecht en het jeugdbeschermingsrecht.
- *Vaardigheden*: Het college heeft als doel de studenten vertrouwd te maken met een aantal rechtsfenomenen, met het juridisch denken en de specifieke rechtsterminologie, o.m. door het lezen van wetteksten en andere juridische literatuur.
  Een algemene inleiding van het recht is een ideaal vertrekpunt om zich het juridisch denken eigen te maken. De studenten die inzicht krijgen in het juridisch redeneren en die de werking van het recht begrijpen, verwerven een kennis die bijblijft, ook al veranderen de rechtsnormen voortdurend.
  Mede door concrete voorbeelden en praktische vragen wordt getracht de studenten een inzicht te geven hoe men een juridisch probleem aanpakt en oplost.
- *Attitude* De studenten dienen hierbij genuanceerd te denken en te redeneren en een openheid te creëren t.a.v. recht en maatschappij in het algemeen.

2. Vereiste voorkennis

Filosofie

Geen specifieke voorkennis vereist.

Sociologie

Het vak sociologie is bij uitstek een maatschappijkritisch vak. In de lessen zal veelvuldig gebruik gemaakt worden van de aktualiteit. Het verdient aanbeveling dat de studenten zich open stellen voor het belang van hedendaagse gebeurtenissen via kranten of via het volgen van nieuwsberichten.

Recht

Geen specifieke voorkennis vereist.

3. Inhoud

Filosofie

De cursus behandelt een capita selecta uit de traditionele Westerse filosofie. In de *marge* worden kritische vragen gesteld bij de traditionele wijsbegeerte. De vraag wordt gesteld wat nog de taak van de filosofie kan zijn in onze tijd. Ter illustratie wordt naar een aantal actuele maatschappelijke en culturele problemen verwezen (bijv. democratie, vrijheid, tolerantie, technisch denken en ethische problemen, ...).

Sociologie

In een eerste deel worden een aantal belangrijke begrippen uit de sociologie uitgewerkt, die in een tweede deel worden toegepast op enkele domeinen.

1. Wat is sociologie : het ontwikkelen van een sociologische visie ; we bekijken de grondleggers van de sociologie en we vragen ons af hoe die iets kunnen bijdragen aan ons dagelijks leven.
2. Cultuur en samenleving zijn courante termen uit de sociologie en liggen aan de basis van het hele studiegebied.
3. Een veranderende wereld: we benaderen het concept van de globalisering en bekijken van daaruit de veranderingen op wereldschaal.
4. Armoede / welvaart en sociale uitsluiting.
5. Gender-studies en seksualiteit.

Ras/ etniciteit en migratie. We ondervragen deze drie toepassingen tegenover de algemene begrippen van de sociologie.

Recht

Deel I : inleiding tot het recht en grondwettelijk recht.
- Hoofdstuk I: oorsprong van het recht.
- Hoofdstuk II : begripsomschrijving van het recht.
- Hoofdstuk III: indelingen van het recht.
- Hoofdstuk IV : bronnen van het recht.
  1. gewoonterecht
  2. wetten
  3. rechtspraak
  4. rechtsleer

Deel II : inleiding tot het burgerlijk recht.
- Hoofdstuk I : personen en familierecht.
- Hoofdstuk II : familiaal vermogensrecht.
- Hoofdstuk III : zakenrecht.
- Hoofdstuk IV : verbintenissenrecht.
- Hoofdstuk V : benoemde overeenkomsten.

Deel III : inleiding tot het strafrecht en het strafprocesrecht.
- Hoofdstuk I : inleiding.
- Hoofdstuk II : het misdrijf.
  1. de indeling van de misdrijven
  2. de kwalificatie
  3. de bestanddelen van een het misdrijf
- Hoofdstuk III : de straf.
  1. de indeling van de straffen
  2. bijzondere criteria van straftoemeting
- Hoofdstuk IV : het strafrechtsbedelingssysteem
  1. de vooronderzoek
  2. de straftoemeting
  3. de strafuitvoering
  4. het strafeinde

Deel IV : het jeugdbeschermingsrecht : de bijzondere jeugdbijstand.
- Hoofdstuk I : de geschiedenis van de jeugdbescherming.
- Hoofdstuk II : de krachtlijnen van de bijzondere jeugdbijstand.
- Hoofdstuk III : Summier beeld van de huidige wettelijke situatie.
- Hoofdstuk IV : de comités voor bijzondere jeugdzorg.
- Hoofdstuk V : de bemiddelingscommissie.
- Hoofdstuk VI : de jeugdrechtbank.
- Hoofdstuk VII : de bijzondere jeugdzorg voor meerderjarigen.
- Hoofdstuk VIII : erkende voorzieningen.

4. Werkvorm

Filosofie

Hoor- en discussiecollege.

Sociologie

Aanvankelijk hoorcollege. Naarmate de begrippen zijn aangebracht en de toepassingen aan bod komen wordt van de studenten gevraagd dat zij aktief zouden deelnemen aan de discussies.

Recht

Hoorcollege met gebruik van transparanten en ander documentatiemateriaal.

5. Leermiddelen

Filosofie

Verplicht

- Van Bortel, P. (2004). *Het geweld van laatste woorden. Filosofie in de marge van de gezondheidsethiek.* Nijmegen, SUN.
- Syllabus van de docent + collegenota's.

Aanbevolen

- Aufanger, J. (1998). *Beknopte inleiding in de filosofie*. Utrecht: Spectrum.

Sociologie

Verplicht

- Eigen collegenota's en een syllabus, verkrijgbaar bij de cursusdienst.

Recht

Verplicht

- Eigen syllabus met bijlagen. Ook eigen notities tijdens de hoorcolleges zijn onontbeerlijk.

Aanbevolen

- Roodhooft, J. (2000). *Praktisch Burgerlijk recht* (laatst bijgewerkte versie). Standaard Uitgeverij.
- Boonen, J., De Cock, G., Tack, L. & Vanmarcke, J. (1996). *Recht voor Maatschappelijk Assistenten* (laatst bijgewerkte versie). Kluwer Rechtswetenschappen België.
- Van Rompay, M., *Inleiding tot het recht, Burgerlijk Recht* (laatst bijgewerkte versie). Standaard Uitgeverij, MIM.
- Heiyerick, N. (2002). *Inleiding tot het burgerlijk recht.* Die Keure.
- Bouckaert, B. en De Moor, M. *Beginselen van het burgerlijk recht* (laatst bijgewerkte versie). Uitgeverij Novum.

6. Begeleiding

Filosofie

- Mogelijkheid tot stellen van vragen ter verduidelijking voor, tijdens en na de colleges.
- Vragenuurtje en herhalingsles op verzoek van de studenten.

Sociologie

Mogelijkheid tot contactname met de titularis voor, tijdens en na de colleges. Vragen die niet aan bod komen tijdens de lessen kunnen steeds gesteld worden per e-mail.

Recht

Er is steeds de mogelijkheid tot gedachtenwisseling en vraagstelling voor, tijdens en na het hoorcollege.

7. Evaluatie

Filosofie

1ste examenperiode

- Schriftelijk examen. Combinatie van multiple choice, invuloefeningen en open vragen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

Sociologie

1ste examenperiode

- Schriftelijk examen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.

Recht

1ste examenperiode

- Schriftelijk examen.

2de examenperiode

- Idem 1ste examenperiode.